

Werkwoordspelling

Leer- en oefenboek (2)

Spellingsoefeningen verleden tijd
en voltooid deelwoord
Groep 6

© 2017 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). v. 01

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

ISBN 978-94-92265-28-9

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Werkwoordstam 6

Verleden tijd | Zwakke werkwoorden 9

Verleden tijd | Sterke werkwoorden 15

Voltooid deelwoord | Zwakke werkwoorden 20

Voltooid deelwoord | Sterke werkwoorden 28

Laat het zien! 33

Spellingregels gemengd 34

Werkwoord Wijzer 39

Inleiding

Met dit Werkwoordspelling Leer- en oefenboek groep 6 (deel 2 van een serie) kunnen kinderen op een goede en verantwoorde manier – zelfstandig – hun vaardigheden voor werkwoordspelling verder ontwikkelen.

Werkwoordspelling is een belangrijk onderdeel van het spellingonderwijs. Om jezelf schriftelijk goed uit te drukken, is het belangrijk dat je goede zinnen maakt en de woorden op de juiste manier vervoegt en spelt. Bijna elke Nederlandse zin bevat werkwoorden, dus is het van belang dat een kind deze werkwoorden correct kan schrijven.

Bijna alle Nederlandse basisscholen bieden een basispakket aan om de werkwoordspelling aan te leren en te oefenen. Toch blijkt dat veel kinderen meer oefening nodig hebben dan dat dit basispakket biedt. Kinderen zijn over het algemeen niet zo bewust bezig met spelling, waardoor er snel fouten gemaakt kunnen worden.

Spelling moet steeds weer herhaald worden, want een kind past het altijd en overal toe. Tijdens de schoolperiode, maar ook in een toekomstige carrière en het privéleven. Het is belangrijk om te blijven oefenen om de spelling op niveau te houden.

Oefenen op basis van de leerlijn

Werkwoordspelling lijkt voor veel kinderen lastig, maar gelukkig is het helemaal niet zo ingewikkeld als vaak gedacht wordt. Met deze Leer- en oefenboeken kan op een gerichte en verantwoorde manier geoefend worden met de werkwoordspelling, doordat de opbouw van de boeken gebaseerd is op de leerlijn.

Leer- en oefenboek 1

Zo leren kinderen in het eerste deel voornamelijk de spellingregels in de tegenwoordige tijd. Dit begint met het onderwerp en de werkwoordstam; de basis van veel spellingregels. Tevens is er speciale aandacht voor de vervoeging van de bijzondere werkwoorden in de tegenwoordige tijd, maar ook in de verleden tijd. Leer- en oefenboek 1 eindigt met gemengde oefeningen, passend bij de spellingregels uit het boek.

Leer- en oefenboek 2

In dit deel, Leer- en oefenboek 2, komt een korte herhaling van de werkwoordstam aan bod, gevolgd door de spellingregels in de verleden tijd en de voltooid tijd. Er wordt veel aandacht besteed aan het voltooid deelwoord. Dit deel eindigt met gemengde oefeningen, passend bij de aangeboden spellingregels.

Leer- en oefenboek 3

Het laatste deel van de serie, Leer- en oefenboek 3, bevat gemengde oefeningen in de tegenwoordige tijd, de verleden tijd en de voltooid tijd. Met dit deel kunnen kinderen testen of ze het geleerde uit deel 1 en 2 beheersen en kunnen toepassen.

Samen bieden deze drie delen een compleet Leer- en oefenpakket voor de werkwoordspelling in groep 6.

Verschillende oefeningen

Dit Leer- en oefenboek bestaat uit diverse eigentijdse oefeningen, die passen bij de belevingswereld van het kind en die aansluiten bij de aangeboden spellingregels. Voorafgaand aan de oefeningen volgt een overzicht van wat er precies geleerd gaat worden, gevolgd door een heldere uitleg. In deze uitleg zijn belangrijke termen dikgedrukt en worden ondersteunende afbeeldingen en duidelijke voorbeeldzinnen gebruikt.

De opbouw van de oefeningen en de structuur van het Leer- en oefenboek maken dat kinderen verantwoord, maar ook zelfstandig kunnen oefenen. De moeilijkheidsgraad varieert en er is ruimte voor herhaling van de spellingregels. Hierdoor kan ieder kind een succesgevoel ervaren.

In de oefeningen wordt gebruik gemaakt van de afkortingen. Tegenwoordige tijd wordt afgekort met tt, verleden tijd met vt en het voltooid deelwoord met vd.

Laat het zien!

Na het algemene oefengedeelte volgt de pagina 'Laat het zien!' Deze pagina bevat een aantal vragen die kort toetst of

het kind de inhoud van het boek en de aangeboden spellingregels heeft begrepen. Mochten bepaalde inhoudten nog onduidelijk zijn, dan kunnen de pagina's met uitleg opnieuw doorgenomen worden.

Na de pagina 'Laat het zien!' volgt het oefengedeelte waarin alle spellingregels voor de verleden tijd en de voltooid tijd gemengd worden aangeboden. Hierin kan het kind laten zien dat hij de opgedane kennis op de juiste manier kan toepassen.

Werkwoord Wijzer

Achter in het boek bevinden zich de Werkwoord Wijzers. Het doel van de Werkwoord Wijzers is: op een schematische en overzichtelijke manier laten zien hoe kinderen werkwoorden moeten spellen in de verleden tijd en de voltooid tijd.

De Werkwoord Wijzers kunnen uit het boek geknipt worden, zodat deze tijdens het maken van de oefeningen gebruikt kunnen worden als hulpmiddel.

Tips en ondersteuning

In het Leer- en oefenboek kunnen ook tips worden gegeven met betrekking tot de werkwoordspelling. Zo is de onderstaande tip een voorbeeld dat geplaatst kan worden bij een uitleg waar gesproken wordt over klinkers en medeklinkers.

Klinkers zijn a, e, i, o, u.

Medeklinkers zijn alle andere letters.

Mochten kinderen zich afvragen wat klinkers en medeklinkers ook weer zijn, dan kunnen zij dit lezen in de tip. Deze tips behoeven geen afzonderlijke en uitgebreide uitleg. Ze zijn ter ondersteuning van de spellingregels en de oefeningen.

Méér oefenen

Dit boek is het tweede deel van een set van drie. Alle boeken samen vormen een gedegen oefening voor de werkwoordspelling.

Méér oefenen? Wij bieden ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Kijk op onze website www.junioreinstein.nl.

In deze oefeningen leer je:

- wat zwakke werkwoorden zijn,
- dat je zwakke werkwoorden in de verleden tijd vervoegt met: **stam + te(n)** of **stam + de(n)**,
- wanneer je in de verleden tijd **-te(n)** of **-de(n)** achter de stam schrijft.

In de verleden tijd zijn er twee soorten werkwoorden: sterke werkwoorden en zwakke werkwoorden. Sterke werkwoorden veranderen in de verleden tijd van klank.

Zwakke werkwoorden veranderen niet van klank.

Zwakke werkwoorden kun je in de verleden tijd op twee manieren vervoegen: **stam + te(n)** of **stam + de(n)**.

Je kunt een ezelsbruggetje gebruiken om erachter te komen of je **-te(n)** of **-de(n)** achter de stam moet schrijven. Een veelgebruikt ezelsbruggetje is **'t x-kofschip**.

Vorm eerst de ruwe stam van het werkwoord en kijk naar de laatste letter van deze ruwe stam.

't x - k o f s c h i p

Eindigt de laatste letter van de ruwe stam op één van de letters uit **'t x-kofschip**, dan schrijf je in de verleden tijd **stam + te** (enkelvoud) of **stam + ten** (meervoud). De letters o en i tellen niet mee.

Eindigt de laatste letter van de ruwe stam op een letter die **niet** in **'t x-kofschip** voorkomt, dan schrijf je in de verleden tijd **stam + de** (enkelvoud) of **stam + den** (meervoud). Dit geldt dus ook als de ruwe stam eindigt op de letter **-o** of **-i**.

Let op: Als de ruwe stam van een werkwoord eindigt op een **-t** of **-d**, dan geldt ook de regel **stam + te(n)** of **stam + de(n)**. Deze woorden hebben dan een dubbele t of d: (hij) wachtte - (wij) wachtten.

't x-kofschip

Hele werkwoord	Ruwe stam	't x-kofschip?	t of d?	Verleden tijd
mikken	mikk	ja	t	ik mikte – wij mikten
staren	star	nee	d	ik staarde – wij staarden
draaien	draai	telt niet mee	d	ik draaide – wij draaiden
mixen	mix	ja	t	ik mixte – wij mixten

Oefening 3: Kleur de werkwoorden.

- Kleur de werkwoorden die je vervoegt met stam + te(n) groen.
- Kleur de werkwoorden die je vervoegt met stam + de(n) blauw.

tekenen

vluchten

toetsen

starten

redden

verdienen

zwaaien

bereiken

ritsen

dromen

Oefening 4: Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

1. Ik _____ (praten, vt) gisteren met de nieuwe buurvrouw.
2. Mark _____ (vieren, vt) zijn verjaardag samen met zijn zus.
3. Lotte _____ (gooien, vt) de bal over de schutting.
4. De peuter _____ (zwaaien, vt) naar de mensen in de trein.
5. Mijn hersenen _____ (kraken, vt) bij die moeilijke som.
6. Jij _____ (wachten, vt) een uur op de bus.
7. Jullie _____ (bibberen, vt) van de kou.
8. Linda _____ (tekenen, vt) een prachtige kerstboom.
9. Sander _____ (zweeten, vt) door het warme weer.
10. Wij _____ (grinniken, vt) om dat stiekeme grapje.
11. Floris _____ (rapen, vt) de kastanjes op van de grond.
12. Lola _____ (verzorgen, vt) een heerlijke lunch.
13. De vissers _____ (kweken, vt) een nieuwe soort vis.
14. Ilse _____ (vertellen, vt) wat Tim had gedaan.
15. Robert en Jasper _____ (verkleeden, vt) zich als ridder.

Oefening 6: Vul het voltooid deelwoord in.

In de recensies zijn de voltooid deelwoorden nog niet vervoegd. Schrijf de voltooid deelwoorden op de lijntjes.

Bram Cremer
Maastricht

Datum: 04-08-2016

'Vriendelijk personeel ...'

Mooi hotel. We zijn een week (1. *blijven*, vd). De mensen van de receptie waren erg vriendelijk. Ze hebben ons goed (2. *helpen*, vd) met het regelen van het vervoer naar het centrum van de stad. De kamer was netjes en schoon. We hebben elke dag heerlijk (3. *ontbijten*, vd) in het restaurant.

1. _____

2. _____

3. _____

Truus de Jong
Utrecht

Datum: 13-08-2016

'Een horrorhotel!'

Ik heb nog nooit in zo'n walgelijk hotel (4. *slapen*, vd)! We hadden veel last van de hitte en er zat een kakkerlak in de kamer! Hoe smerig is dat?! Na lang zeuren bij de receptie is er een onvriendelijke jongen (5. *meegaan*, vd) om de kakkerlak weg te jagen. We komen hier nooit meer terug!

4. _____

5. _____

Pim Post
Papendrecht

Datum: 17-08-2016

'Goed hotel'

Een goed hotel. Ik had gelukkig (6. *kiezen*, vd) voor een kamer met airco. De kamer was netjes en schoon en het personeel behulpzaam. Het strand is dichtbij! Ik heb een taxi (7. *nemen*, vd) en ben naar het centrum van de stad (8. *gaan*, vd). Dit is niet duur en het scheelt een kwartier lopen.

6. _____

7. _____

8. _____